

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Analys av genomförandet av 2022 års ändringar av 2006 års sjöarbetskonvention (MLC)

(LI2023/00948)

Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslagen till lag- och förordningsändringar i den remitterade rapporten.

Försäkringskassan vill dock påpeka att beskrivningen av socialförsäkringstillhörigheten för sjömän på svenska fartyg är något missvisande. I avsnitt 2.8.1 (s. 36) står det att "Sverige har sedan tidigare bedömt att sjömän på svenska fartyg genom den svenska socialförsäkringen och kollektivavtalade försäkringar har ett ekonomiskt skydd i sådana situationer." Huvudregeln enligt 6 kap. socialförsäkringsbalken är att den som arbetar i Sverige är försäkrad för arbetsbaserade förmåner. Arbete som sjöman på svenskt handelsfartyg anses som arbete i Sverige (flaggstatsprincipen). Även i förordning nr 883/2004 artikel 11 punkten 4 är huvudregeln att sjömän omfattas av socialförsäkringen i flaggstatslandet, men i samma artikel finns också undantag från detta. Det finns även bilaterala avtal om social trygghet där andra regler än flaggstatsprincipen förekommer. Dessa avtal kan ha tillkommit efter det att den bedömning som det hänvisas till i rapporten gjordes (jfr nedan). Det finns således situationer då en sjöman som arbetar på ett svenskt fartyg *inte* omfattas av den svenska socialförsäkringen.

Försäkringskassan vill vidare, i detta sammanhang, uppmärksamma regeringen på följande. När Sjöarbetskonventionen skulle genomföras i svensk rätt bedömdes frågan om sjömäns socialförsäkringstillhörighet i relation till svensk rätt, förordning (EG) nr 883/2004 och de bilaterala avtal om social trygghet som fanns då (se avsnitt 8.5 i SOU 2009:95 och avsnitt 6.7 i prop. 2011/12:35). Vissa ändringar i 6 kap. 3 § socialförsäkringsbalken beslutades i samband med detta (SFS 2012:98). Enligt ikraftträdandebestämmelsen skulle lagändringen träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Lagändringen har dock ännu inte trätt i kraft och Sverige uppfyller därför inte sina åtaganden enligt konventionen.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Marie Axelsson i närvaro av och verksjuristen Emma Boman, den senare som föredragande.

Marie Axelsson

Emma Boman